

Sygn. akt III RC 103/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Arkadiusz Rokicki

Protokolant: p.o. sekr. sąd. A. M.

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 r. w Bartoszycach

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego K. G. reprezentowanego przez matkę J. G.

przeciwko A. G.

o podwyższenie alimentów

I/ alimenty ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 10 września 2009 r. w sprawie III RC 204/09 od pozwanego A. G. na rzecz małoletniego powoda K. G. podwyższa z dniem 01 czerwca 2014 r. z kwoty po 350,00 złotych miesięcznie do kwoty po 500,00 (pięćset) złotych miesięcznie, płatne na dotychczasowych warunkach wraz z odsetkami wynikającymi z art. 359§3 kc na wypadek opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat do rąk matki J. G.;

II/ oddala powództwo w pozostałej części;

III/ odstępuje od ściągnięcia od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa opłaty sądowej, od której powód zwolniony był z mocy ustawy;

IV/ wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 103/14

UZASADNIENIE

J. G., działająca w imieniu małoletniego powoda K. G., domagała się podwyższenia alimentów zasądzonych od pozwanego A. G. na rzecz syna z kwoty 350 zł miesięcznie do kwoty 1.000 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 czerwca 2014r.

W uzasadnieniu swojego żądania podniosła, że od chwili zasądzenia alimentów w kwocie 350 zł miesięcznie minęły ponad trzy lata. Przez ten okres w życiu dziecka zaszło wiele zmian, które wynikają przede wszystkim z rozpoczęcia przez niego nauki w szkole od września 2014r. W związku z tym konieczny był zakup mebli (biurka, krzesła, regału na książki). Na potrzeby małoletniego powoda jego matka przeznacza miesięcznie 600 zł. W lipcu bieżącego roku będzie musiała zakupić dziecku podręczniki i przybory szkolne, a cały koszt wyprawki wyniesie 700 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda na potrzeby mieszkaniowe przeznacza 310 zł miesięcznie, na zakup opału 1.560 zł rocznie.

Pozwany A. G., na rozprawie w dniu 29 maja 2014r., domagał się oddalenia powództwa w całości.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni powód K. G. jest synem pozwanego A. G. i J. G..

(bezsporne)

Na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 10 września 2009r., w sprawie III RC 204/09, podwyższono alimenty zasądzone od pozwanego na rzecz małoletniego powoda do kwoty po 350 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 września 2009r. W tamtym czasie małoletni powód miał 2 lata. Był zdrowy i przebywał z matką, która nie pracowała. Pozwany był zatrudniony i z tego tytułu uzyskiwał dochód w wysokości 1.300 zł brutto.

(dowód: zaświadczenie k. 14, dowód z przesłuchania stron k. 23 – 23v., powyższy wyrok k. 25 – akta Sądu Rejonowego w Bartoszycach III RC 204/09)

Aktualnie małoletni powód K. G. mieszka wraz z matką. Uczęszcza do klasy zerowej szkoły podstawowej, która prowadzona jest w przedszkolu. Z tego tytułu jego matka uiszcza miesięcznie od 30 do 70 zł. Dziecko ma finansowane obiady w szkole z pomocy społecznej. Najprawdopodobniej jest alergikiem i chwilę obecną jest w tym kierunku diagnozowany (ma skierowanie na testy). Wizyta przewidziana jest na wrzesień, a jej koszt wyniesie 100 zł. Często choruje na zapalenie oskrzeli. W związku z uczęszczaniem syna do szkoły jego matka zakupiła podręczniki za 120 zł łącznie z przyborami szkolnymi. Za komitet rodzicielski zapłaciła 150 zł. Do szkoły musi zakupić dodatkową odzież, obuwie. W przypadku choroby syna jego matka na zakup leków przeznacza 70 zł. Ponadto małoletni powód uczęszcza na zajęcia języka angielskiego, a od września odpłatność z tego tytułu będzie wynosić 30 zł tygodniowo.

(dowód: kserokopia skierowania k. 6, dokumenty – koperta k. 16, faktury VAT k. 18 – 19, dowód z przesłuchania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda k. 20 - 21)

Pozwany A. G. jest osobą bezrobotną i nie przysługuje mu prawo do zasiłku. Aktualnie pomaga bratu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego o powierzchni około 50 ha. Nie posiada majątku. Jest zdrowy i nie ma przeciwwskazań do wykonywania przez niego pracy zarobkowej. Obecnie poszukuje pracy. W zeszłym roku dwukrotnie zatrudniony był przy ochronie imprez masowych i zarobił 130 zł. Ukończył kurs ochrony osób i mienia. Posiada umiejętności w zakresie naprawy maszyn rolniczych. Pozwany obecnie poszukuje zatrudnienia. A. G. jest kawalerem i poza małoletnim powodem nie ma innych osób na utrzymaniu. Jest zdrowy i nie ma żadnych przeciwwskazań do wykonywania przez niego pracy zarobkowej. W okresie jesiennym pracował dorywczo, a obecnie nie osiąga żadnych dochodów. Mieszka z rodzicami i bratem. Brat pozwanego prowadzi gospodarstwo rolne. A. G. pomaga w prowadzeniu tego gospodarstwa w zamian za mieszkanie.

(dowód: kserokopia świadectwa pracy k. 4, kserokopia zaświadczenia k. 5, kserokopia decyzji k. 6, dowód z przesłuchania powoda k. 23 – 23v.)

Matka małoletniego powoda jest osobą bezrobotną i nie przysługuje jej prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Pobiera zasiłki rodzinne w wysokości 183 zł miesięcznie. Poza małoletnim powodem ma również na utrzymaniu córkę L. w wieku 4 miesięcy. Jej ojciec łoży na utrzymanie dziecka. J. G. korzysta z pomocy opieki społecznej, skąd pobiera zasiłek celowy w wysokości 50 zł miesięcznie. Pracuje przy pracach interwencyjnych i z tego tytułu pobiera wynagrodzenie w wysokości 150 zł. Otrzymuje także dodatek mieszkaniowy w wysokości 180 zł miesięcznie. Zamieszkuje w mieszkaniu matki. Uiszcza czynsz za mieszkanie, który pokrywany jest z dodatku mieszkaniowego. Za wodę płaci 40 zł miesięcznie, gaz – 60 zł miesięcznie, telewizję kablową – 17,60 zł miesięcznie, energię elektryczną – 200 zł miesięcznie. Wcześniej zatrudniała się dorywczo przy sprzątanii. Opiekowała się w przeszłości swoją babcią i z tego tytułu otrzymywała zasiłek.

(dowód: zaświadczenia k. 4 – 5, k. 14, dowód z przesłuchania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda k. 20 – 21)

Aktualnie pozwany dobrowolnie płaci alimenty w wysokości 350 zł miesięcznie, zasądzone na rzecz małoletniego powoda wyrokiem Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 10 września 2009r., w sprawie III RC 204/09. Pozwany nie kontaktuje się z synem i poza płaceniem alimentów nie partycypuje w kosztach jego utrzymania.

(dowód z przesłuchania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda k. 20 – 21

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie pozostawały bezsporne i zostały poczynione w oparciu o dowody przeprowadzone w toku postępowania, a mianowicie przesłuchanie stron, dołączone dokumenty, jak również dokumenty zgromadzone w sprawie III RC 204/09. Powyższy materiał dowodowy Sąd w całości uznał za wiarygodny, albowiem wzajemnie się uzupełnia, tworząc jasny i spójny obraz sytuacji materialnej rodziców małoletniego powoda oraz jego potrzeb.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują w każdym razie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako przejawy zbytku nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualnie uprawnionego (uzasadnienie to tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku, II CZP 91/86).

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego też w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 k.r.o.).

Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o., należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie to tezy VII wyżej wskazanej uchwały).

Od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniego powoda, na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 10 września 2009r., w sprawie III RC 204/09, wzrosły potrzeby dziecka. Od zamknięcia rozprawy w w/w sprawie upłynęło prawie 5 lat. W tej sytuacji sam upływ czasu uzasadniał podwyższenie rat alimentacyjnych na rzecz uprawnionego. W tamtym czasie małoletni K. G. miał dwa lata i pozostawał pod opieką matki. Obecnie jest uczniem klasy zerowej szkoły podstawowej (w przedszkolu). W związku z tym jego matka uiszcza comiesięczne opłaty w wysokości 30 – 70 zł za przedszkole, a ponadto płaci za komitet rodzicielski. Musiała także zakupić dziecku podręczniki, przybory szkole, dodatkową odzież, obuwie. Ponosi także koszty związane z zajęciami dodatkowymi dziecka (język angielski). W okresie od ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości pogorszył się

stan zdrowia dziecka. Małoletni często choruje na zapalenia oskrzeli i istnieje podejrzenie, iż jest alergikiem. Ponadto jego matka zakupiła dziecku okulary.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił ponadto, że małoletni powód zamieszkuje z matką, która obecnie nie pracuje i jest bezrobotna. Zatrudnia się dorywczo i przy pracach interwencyjnych. Aktualnie ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko – córkę L. w wieku 4 miesięcy.

Jeżeli chodzi o pozwanego A. G., to nadal jest on osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku. Pomaga w prowadzeniu gospodarstwa rolnego brata o powierzchni około 50 ha. Ma również doświadczenie i odbył kurs pracowników ochrony (nie posiada niezbędnej licencji).

Mając na względzie całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, że od chwili ustalenia alimentów na rzecz małoletniego powoda K. G. nastąpiły istotne zmiany okoliczności w rozumieniu art. 138 k.r.o., zwłaszcza w zakresie jego zwiększonych potrzeb, spowodowanych upływem czasu, podjęciem nauki i pogorszeniem stanu zdrowia. Zmiany te uzasadniają podwyższenie uprzednio zasądzonych alimentów. Biorąc pod uwagę sytuację majątkową oraz możliwości zarobkowe rodziców K. G., a także jego potrzeby, Sąd ustalił obowiązek alimentacyjny pozwanego na rzecz syna na kwotę po 500 zł miesięcznie. Suma 150 zł, o którą podniesiono zasądzone prawie 5 lat temu alimenty nie jest, w ocenie Sądu, kwotą wygórowaną. Matka powoda ponosi znaczne koszty związane z jego utrzymaniem, edukacją, leczeniem.

W ocenie Sądu powyższe alimenty leżą w zakresie możliwości zarobkowych pozwanego. Jest on wprawdzie zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, ale w toku postępowania ustalono, że nie ma żadnych przeciwwskazań do wykonywania przez niego pracy zarobkowej. Zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, o których mowa w art. 135 § 1 k.r.o. nie można utożsamiać z wysokością jego faktycznych zarobków, ale należy brać pod uwagę te dochody i zarobki, które pozwany może i powinien uzyskać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swych możliwości umysłowych i fizycznych (uzasadnienie tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987r.). Tak więc możliwości zarobkowe pozwanego, zobowiązanego do alimentów względem powoda obejmują także zarobki, które jest on w stanie uzyskać. W ocenie Sądu pozwany jest w stanie podjąć jakiegokolwiek zatrudnienie i płacić alimenty w zasądzonej wysokości. Poszukując pracy powinien dochować szczególnej staranności. Pozwany ma doświadczenie zawodowe (pracownik ochrony, praca w gospodarstwie rolnym), w tym również poszukiwane na rynku pracy umiejętności z zakresu naprawy maszyn rolniczych. Podkreślenia wymaga również fakt, że poza małoletnim powodem nie ma innych osób na utrzymaniu.

W świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa w całości i podwyższenia alimentów na rzecz małoletniego do kwoty po 1.000 zł miesięcznie. Strona powodowa nie wykazała, aby w tym okresie doszło do tak istotnych zmian okoliczności, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa w całości.

Ustalając alimenty w tej wysokości, Sąd miał na uwadze, że obowiązek alimentacyjny spoczywa również na matce małoletniego powoda z tym zastrzeżeniem, że obowiązek ten jest przez nią również realizowany poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 k.r.o.). W związku z tym, że pozwany nie bierze udziału w wychowaniu dziecka, jego obowiązek alimentacyjny powinien być ustalony na kwotę 500 zł miesięcznie. Możliwości zarobkowe ojca małoletniego powoda są znacznie większe aniżeli jego matki, która ma ponadto na utrzymaniu córkę L. w wieku 4 miesięcy.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów, należało orzec jak w pkt I i II wyroku.

Sąd na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) odstąpił od ściągnięcia od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa opłaty sądowej, od której powód zwolniony był z mocy ustawy, mając na względzie jego sytuację majątkową i rodzinną, jak również ciężące na nim zobowiązania alimentacyjne (pkt III wyroku).

W oparciu o art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt I nadano rygor natychmiastowej wykonalności – pkt IV wyroku.